

Tlačová správa, 14.3. 2024

Mladí sú pri politických rozhodnutiach prehladaní, zhodli sa štyria prezidentskí kandidáti. Súhlasili by aj so znížením veku voličov.

Volebný vek 16 rokov je už v niektorých krajinách realitou, v iných prebieha diskusia. Najnovšie 16- a 17-ročným občanom priznali právo voliť v tohtoročných eurovoľbách tri ďalšie krajiny Európskej únie. S cieľom rozbehnúť diskusiu o znížení veku voličov na 16 rokov aj na Slovensku, požiadalo 11 mimovládnych organizácií o názor na túto tému kandidátov na funkciu prezidenta SR.

Jedenásť mimovládnych organizácií, ktoré spájajú mladých ľudí, zastupujú ich práva a záujmy či sa venujú práci s mládežou, požiadala listom prezidentských kandidátov **o odpoveď na päť otázok**. Organizácie zaujímalo, či si kandidáti myslia, že sú potreby a názory mladých u nás dostatočne zohľadňované pri rozhodovaní vo vrcholovej politike a či súhlasia so znížením veku voličov na 16 rokov v komunálnych a prezidentských voľbách, v eurovoľbách a vo voľbách do NR SR.

Oslovení boli kandidáti, ktorí získali vo februárových prieskumov preferencií viac ako dve percentá hlasov (teda všetci okrem M. Náhlika a R. Šveca). Neodpovedali Andrej Danko, Štefan Harabin a Marian Kotleba. **Odpovedali piati** – Ivan Korčok, Peter Pellegrini, Ján Kubiš, Igor Matovič a Patrik Dubovský. Štyria vidia, že potreby mladých ľudí nie sú u nás v politike zohľadňované a v rôznej miere by súhlasili aj so znížením veku voličov.

*„**Súhlasím** so znížením veku voličov na **16 rokov** vo voľbách, vrátane volieb do samosprávy, EP, prezidenta SR a NR SR. Ide o právo voliť, nie o právo byť voleným do týchto funkcií, pretože na ich zastávanie považujem za nevyhnutné mať viac znalostí a životných skúseností,“* napísal **Ján Kubiš**.

"Viem si predstaviť rôzne úpravy volebného práva, vrátane zníženia veku voličov, ale tak ako pri ostatných dôležitých témach nabádam na to, aby všetkému predchádzala odborná diskusia," odpovedal **Ivan Korčok**.

So znížením veku voličov vo všetkých typoch volieb súhlasí aj **Igor Matovič**. *"Dozrel čas. Sociálne siete výrazne priblížili politiku mladým ľuďom a tak dnes mnohí mladí majú výrazne viac informácií ako ich rodičia. Zároveň platí, že volič by mal byť informovaný volič, ktorý sa nedá len tak ľahko „opiť rožkom“ a sladkými rečami. To väčšina 16-ročných dnes spĺňa lepšie ako ich rodičia a starí rodičia, preto jednoznačne áno."*

Naopak, **Peter Pellegrini** napísal, že *„na cestách po Slovensku vníma a stretáva sa s intelektuálnou vyspelosťou a technologickou zručnosťou mladšej generácie, ku ktorej má rešpekt."* Je však presvedčený, *"že dôležité sú popri týchto danostiach aj životné skúsenosti. Vek dospelosti, čiže **18 rokov** považuje za optimálnu hranicu, kedy človek môže využiť svoje demokratické volebné právo. Zároveň však neupiera právo na slobodnú **diskusiu** na túto tému."*

Patrik Dubovský súhlasí so znížením veku voličov na **17 rokov** vo voľbách do NRSR, do Európskeho parlamentu a v komunálnych voľbách, avšak len ak volič „v danej obci či kraji býva minimálne 5 rokov a to kvôli poznaniu kandidátov a prostredia“. V prezidentských voľbách by ponechal vek voličov **18 rokov**, „keďže ide o priamu voľbu, v ktorej musí byť volič dostatočne mentálne a politicky zrelý.“

Organizácie v liste kandidátom vysvetľujú, že ich oslovili, pretože „naše skúsenosti, ale aj prieskumy potvrdzujú, že mladí ľudia sa v našej krajine cítia **prehliadaní** a nevypočutí. Témam, ktoré sú pre nich dôležité, nie je v spoločenskej ani politickej diskusii a v rozhodovaní venovaná adekvátna pozornosť.“ Píšu, že „jedným z kľúčových nástrojov, ktorý posilňuje hlas konkrétnej skupiny v spoločnosti, je volebné právo.“

Aj štyria prezidentskí kandidáti vyslovili jednoznačný názor, že **potreby mladých ľudí nie sú dostatočne zohľadňované** vo vrcholovej politike.

"Mám dojem, že mladých ľudí u nás takmer nikto v politike nepočúva," napísal **Ivan Korčok**.

Ján Kubiš vidí jednu z možností, ako to zmeniť, vo vytvorení mechanizmu, pomocou ktorého by organizácie mladých dávali výboru NRSR pripomienky k zákonom a mohli by aj iniciatívne predkladať vlastné návrhy. "Obdobne by sa mohlo zväziť vytvorenie mechanizmu vo vzťahu k vláde. V prípade prezidentského úradu je to jednoduché - stačí dohoda o pravidelných stretnutiach." **Patrik Dubovský** by hlas mladých posilnil pravidelnými konzultáciami mládežníckych organizácií s ministerstvami a ministrami. Podľa **Igora Matoviča** Slovensko v zohľadňovaní potrieb mladých "výrazne kríva a politici len ťarbavo načúvajú volaniu mladých po zelenej ekonomike, špičkovom vzdelaní či udržateľnému rozvoju spoločnosti."

Peter Pellegrini sa nevyjadril, či je hlas mladých v politických rozhodnutiach prehlidaný, no napísal, že „považuje čo najširšie zapájanie mladých do správy vecí verejných za posilňovanie demokratického systému na Slovensku.“

Jedenásť organizácií v liste upozorňuje, že kým európske krajiny diskutujú o posilnení hlasu mladých aj prostredníctvom volebného práva, Slovensko v tejto diskusii zaostáva. „Sme presvedčení, že je **najvyšší čas začať i u nás diskusiu o znížení volebného veku na 16 rokov**. Vnímame totiž, že frustrácia z prehlľadania potrieb a názorov mladej generácie je u nás obrovská a negatívne ovplyvňuje krajinu a jej budúcnosť.“

Krajiny, ktoré znížili vek voličov v lokálnych, národných či v eurovoľbách, argumentovali krokom smerom k reprezentatívnejšej a inkluzívnejšej demokracii, posilnením volebného zvyku a zručností mladých vo veku, keď sú ešte súčasťou vzdelávacieho systému, nerovnováhou medzi povinnosťami (trestnoprávna zodpovednosť, práca a daňová povinnosť a pod.) a právami mladých, ale aj demografickým vývojom, ktorý posilňuje nevyváženosť v témach, ktoré dominujú politickým diskusiám. Najnovšie vek voličov v eurovoľbách znížilo Estónsko, Nemecko či Belgicko. 16- a 17-roční občania týchto krajín sa tak v júni pridajú k rovesníkom na Malte, v Rakúsku či Grécku zvolia europoslancov.

List prezidentským kandidátom adresovali organizácie a iniciatívy: Aliancia stredoškólkov, Centrum komunitného organizovania, Dajme deťom hlas, Európsky Dialóg, Mládež ulice, Mladíinfo Slovensko, Modelový parlament Slovenska, OZ Krupica, Rada mládeže Slovenska, Študentské voľby, Youthwatch.

Celé odpovede prezidentských kandidátov nájdete na webe dajmedetomhlas.eu

Kontakty:

Andrea Hajdúchová, OZ Dajme deťom hlas, 0908 700 857, andrea.hajduchova@ddh.sk

Juraj Lizák, Rada mládeže Slovensko, 0907103 846, lizak@mladez.sk

Peter Kulifaj, Mládež ulice, 0948 592 691, peter@mladezulice.sk

Anna Sviatková, Aliancia stredoškolákov, 0907 924 619, info@alianciastredoskolakov.sk

Sarah Trangelová, Študentské voľby, 0902 478 810, sarah@studentskevolby.sk

Denisa Karabová, Európsky Dialóg, 0908 203 410, d.karabova@eurospkydialog.eu